

महाराष्ट्र विधानसभा

पत्रक भाग - दोन

गुरुवार, दिनांक ०५ ऑक्टोबर, २०२३ / आश्विन १३ १९४५ (शके)

लक्षवेधी सूचनांवरील प्रलंबित निवेदनांच्या प्रतीचे वितरण

१२४. सर्व सन्माननीय विधानसभा सदस्यांना कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र विधानसभेचे सन २०२२ चे चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन सोमवार, दिनांक १९ डिसेंबर, २०२२ रोजी विधान भवन, नागपूर येथे सुरु होऊन शुक्रवार, दिनांक ३० डिसेंबर, २०२२ रोजी संस्थगित झाले.

संस्थगित झालेल्या चतुर्थ सत्रातील एकूण २४७ स्वीकृत लक्षवेधी सूचनांचे जोडपत्र दिनांक ३० डिसेंबर, २०२२ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले. त्यापैकी ४४ निवेदने मा.सदस्यांना टपालखणाव्दारे त्याचदिवशी वितरीत करण्यात आली असून एकूण २०३ लक्षवेधी सूचनांची निवेदने प्रलंबित होती. त्यापैकी ५५ लक्षवेधी सूचनांची निवेदने दिनांक ३० जानेवारी, २०२३ रोजीच्या पत्रक भाग-२, क्रमांक ७ अन्वये मा.सदस्यांना वितरीत करण्यात आली आहेत. आता प्रलंबित १४८ लक्षवेधी सूचनांच्या निवेदनांपैकी ६१ निवेदने गुरुवार, दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०२३ रोजी पत्रक भाग-२ व्दारे वितरीत करण्यात आलेली आहेत. एकूण ८७ निवेदनांपैकी ५३ लक्षवेधी सूचनांची निवेदने दिनांक १० एप्रिल, २०२३ रोजीच्या पत्रक भाग - २, क्रमांक ५८ अन्वये मा.सदस्यांना वितरीत करण्यात आली आहेत. त्यापैकी ३४ निवेदनांपैकी ०६ निवेदने दिनांक १५ मे, २०२३ रोजीच्या पत्रक भाग - २, क्रमांक ६० अन्वये मा.सदस्यांना वितरीत करण्यात आली आहेत. एकूण २८ निवेदनांपैकी ०५ लक्षवेधी सूचनांची निवेदने दिनांक ०३ जुलै, २०२३ रोजीच्या पत्रक भाग - २, क्रमांक ७३ अन्वये मा.सदस्यांना वितरीत करण्यात आली. एकूण २८ निवेदनांपैकी ०५ लक्षवेधी सूचनांची निवेदने दिनांक ०३ जुलै, २०२३ रोजीच्या पत्रक भाग - २, क्रमांक ७३ अन्वये मा.सदस्यांना वितरीत करण्यात आली तसेच प्रलंबित २३ निवेदनांपैकी ४ लक्षवेधी सूचनांची निवेदने दिनांक १३ जुलै, २०२३ रोजीच्या पत्रक भाग-२ क्रमांक ७७ अन्वये मा.सदस्यांना वितरीत करण्यात आली आहेत. तसेच प्रलंबित १९ निवेदनांपैकी ०६ लक्षवेधी सूचनांची निवेदने दिनांक २१ ऑगस्ट, २०२३ रोजीच्या पत्रक भाग-२ क्रमांक १२० अन्वये मा.सदस्यांना वितरीत करण्यात आली आहेत. आता एकूण १३ प्रलंबित निवेदनांपैकी ०२ निवेदने शाखेत प्राप्त झाली असून ती यासोबत वितरीत करण्यात येत आहेत.

विधान भवन

मुंबई,

दिनांक : ०५ ऑगस्ट, २०२३

जितेंद्र भोळे

सचिव - १ (कार्यभार),

महाराष्ट्र विधानसभा

याची प्रत :

१. महाराष्ट्र विधानसभेचे सर्व सन्माननीय सदस्य
२. महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयातील सर्व पक्ष कार्यालये
३. संगणक कक्ष (website.)
४. अनुवाद कक्ष
५. प्रतिवेदन कक्ष

नगर विकास विभाग

लक्षवेधी सूचना क्र. ११४३

महाराष्ट्र विधानसभा
सन २०२२ चे चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

श्री. कृष्णा पंचम खोपडे, वि.स.स. यांनी महाराष्ट्र विधानसभा नियम १०५ अनुसार दिलेली लक्षवेधी सूचना क्र. ११४३ पुढीलप्रमाणे आहे :-

“मौजा-वाठोडा, खसरा क्रं. ४६/३, ४७ त्रिभुवन को-ऑप. हाऊसिंग सोसायटी, येथील रंजना खेडीकर व इतर यांचे एकूण ६ प्लॉट ना.सु.प्र. ने उद्यानाकरिता घेतले असणे, उद्यानाकरिता घेतलेल्या या प्लॉटधारकांना दुसऱ्या ठिकाणी प्लॉट किंवा मोबदला देण्यात आलेला नसणे, या जागेवर २४ मीटर डी.पी.चे आरक्षण असून सदर आरक्षणाबाबत नासुप्र सभापती महोदयांनी खुलासा करण्याची आवश्यकता, गुंठेवारी कायदा कलम ३(१) कायदेशीर कब्जाबाबत पुरावा जोडून कलम ४ मध्ये हे भूखंड नियमितीकरणास पात्र होत असणे, या सहाही प्लॉटधारकाकडे सन १९९९ चा करारनामा व त्यानंतर रजिस्ट्री करून कागदपत्रे आपल्याकडे नियमितीकरणास सादर केले आहे का? याबाबत खुलासा करण्याची आवश्यकता, गुंठेवारी अंतर्गत एखाद्या प्रोजेक्टकरिता त्यांचे प्लॉट घेतल्यास त्याचा मोबदला देण्याची तरतूद असणे, या प्लॉटधारकांनी भारत सरकारचे राजपत्र दि.२७/०९/२०१३ च्या तरतुदीनुसार मोबदल्याची मागणी करणे, माजी पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी दि.०५/०९/२०१९ रोजी घेतलेल्या बैठकीत दुसऱ्या ठिकाणी भूखंड उपलब्ध करून देण्यासंदर्भात निर्णय होऊनही अद्याप त्यावर अंमलबजावणी न होणे, यांना दुसऱ्या ठिकाणी भूखंड किंवा मोबदला मिळण्याबाबत मागणी करणे, यासंदर्भात मा.मुख्यमंत्री महोदय यांनी बैठक घेण्यासंदर्भात निर्णय घेणे, यावर शासनाने करावयाची कारवाई व उपाययोजना, यावर शासनाची प्रतिक्रिया”.

मा.मुख्यमंत्री यांचे निवेदन

नागपूर मधील नागपूर सुधार प्रन्यासच्या कार्यक्षेत्रातील मौजा-वाठोडा, खसरा क्र.४६/३ व ४७ या जागेवर नागपूर सुधार प्रन्यास तर्फे उद्यान विकसित करण्यात आले आहे. या जमिनीवर सन १९९० च्या दरम्यान त्रिभुवन को-ऑपरेटिव्ह हौसिंग सोसायटी या नावाने अनधिकृत अभिन्यास तयार करून त्यातील भूखंडांची विक्री करण्यात आली होती. या अनधिकृत अभिन्यासातील वैयक्तिक भूखंडधारकांनी गुंठेवारी अधिनियम, २००१ अंतर्गत केलेल्या अर्जांच्या अनुषंगाने भूखंड नियमितीकरणाच्या कार्यवाहीस दि.१९.०२.२००२ रोजी सभापती, नागपूर सुधार प्रन्यास यांना प्राप्त अधिकारान्वये मान्यता प्रदान करण्यात आली.

भूखंड क्र. १७१ ते १७६ या जागेवर नागपूर सुधार प्रन्यास तर्फे उद्यान विकसित करण्यात आले असून, आरक्षण समितीने सदर भूखंडाची जागा सोडून आरक्षण वगळण्याची शिफारस केली. या शिफारसीनुसार २४ मी. डी.पी. चे आरक्षण सभापती, नागपूर सुधार प्रन्यास यांच्या दि. २१.०५.२०१५ रोजीच्या आदेशान्वये वगळण्यात आले. मौजा वाठोडा खसरा क्र. ४७ हा दि. १९.०२.२००० रोजी नियमित करण्यात आलेल्या अभिन्यास नकाशात भूखंड क्र. १७१ ते १७६ चा समावेश नाही. सदर

महाराष्ट्र विधानसभा

नगर विकास विभाग

लक्षवेधी सूचना १३०५

सन २०२२ चे चतुर्थ (हिवाळी) अधिवेशन

श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे, मा.विधानसभा सदस्य यांनी महाराष्ट्र विधानसभा नियम १०५ अन्वये दिलेली लक्षवेधी सूचना पुढीलप्रमाणे आहे :-

“जळगाव महानगरपालिका विधी समितीच्या स्वीकृत सदस्यपदी सन-२०१७ मध्ये बेकायदेशीर रित्या नियुक्त झालेले व्यापारी श्री.धीरज रामचंद्र सोनी यांचे कुटुंबियांनी मोजे पिंप्राळा गट क्र.१२५ ही बगीचासाठी आरक्षित शेतजमीन खरेदी करणे, त्या जामिनीबाबत मा.उच्च न्यायालयाने रिट पिटीशन क्र.६५४२/२०२१ मध्ये दि.११/०८/२०२१ रोजी निकाल देणे, निकालात आरक्षण व्यपगत झाल्याचे, तरीसुद्धा संपादनासाठी १ वर्षांची मुदत वाढ दिल्याचे नमूद असणे, मा.उच्च न्यायालयाच्या मुदतवाढीच्या निर्णयाविरुद्ध जमीन मालक श्री.सोनी यांनी मा.सर्वोच्च न्यायालयात स्पे.लिव पिटीशन (सिविल) क्र.१४७०३/२०२१ दाखल करणे, जळगाव महानगरपालिकेने महासभेची मंजूरी न घेता मा.सर्वोच्च न्यायालयात जमीन संपादन करण्याचे प्रतिज्ञापत्र दाखल करणे, जळगाव महानगरपालिकेने घाई-घाईने भूसंपादनाची आगाऊ मोबदला रक्कम जमा करणे, जमीन मालक श्री. सोनी यांनी संपादनास विरोध न करणे, मा.सर्वोच्च न्यायालयात प्रकरण प्रलंबित असतांना श्री.अतुल मुंदडा यांनी जळगाव महानगरपालिका आयुक्त व प्रधान सचिव नगरविकास विभाग मंत्रालय यांना दि.०४/०४/२०२२ रोजी तक्रार अर्ज देणे, श्री.मुंदडा यांच्या अर्जात लातूर येथील जमिनीबाबतच्या समान प्रकरणात मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिविल अपील क्र.१९६५/२०२२ मधील निर्णयाचा उल्लेख करून प्रत देणे, लातूर प्रकरणात मा.सर्वोच्च न्यायालयाने संपादनाची मुदतवाढ चुकीची ठरवून आरक्षण व्यपगत झाल्याचे निर्णय देणे, श्री.मुंदडा यांच्या अर्जाबाबत शासनाने महानगरपालिका आयुक्तांना दि.२४/०५/२०२२ रोजी पत्र देवून अहवाल मागविणे, जळगाव महानगरपालिकेने शासनास अहवाल सादर न करणे तसेच श्री.मुंदडा यांच्या अर्जाची मुद्दाम दखल न घेणे, जमीन मालक श्री.सोनी यांच्या प्रकरणात मा.सर्वोच्च न्यायालयात लातूर प्रकरणाचा संदर्भ देण्याचे टाळणे, श्री.मुंदडा यांनी महानगरपालिकेचे महापौर यांना दि.२१/०६/२०२२, १३/०७/२०२२ व २१/१०/२०२२ रोजी अर्ज देणे, त्या अर्जांची योग्य दखल न घेणे, जमीन मालक श्री.सोनी यांना महानगरपालिकेने संपादनापोटी ४.५ कोटी देणे, माजी विधी समिती स्वीकृत सदस्य श्री.सोनी यांनी ३ वर्षांपूर्वी घेतलेल्या जमिनीच्या ५५% आरक्षण मुक्त झालेल्या क्षेत्रात महानगरपालिकेच्या मदतीने ३ कोटी पेक्षा जास्त नफा कमविणे, महानगरपालिकेने मा.सर्वोच्च न्यायालयात गुणवत्तेवर युक्तिवाद न करणे, जमीन मालक श्री.सोनी यांचे प्रकरणात महानगरपालिकेच्या खराब आर्थिक परिस्थितीबाबत नमूद न करणे, श्री.सोनी यांची जमीन शहरा पासून लांब झोपडपट्टीच्या पुढे व रेल्वे रुळाला लागून असणे, पिंप्राळा शिवारातीलच बगीचासाठीच आरक्षित असलेल्या जमिनी गट क्र.३४०/१ व ३४०/२ महानगरपालिकेने

मा.उच्च न्यायालयात स्वतःहून सोडून देणे, त्यासाठी महानगरपालिकेच्या खराब आर्थिक परिस्थितीचे कारण देणे, त्या दोन्ही जमिनीचे स्थळ श्री.सोनी यांच्या जमिनीपेक्षा खूपच वस्तीचे असणे, त्या दोन्ही जमिनी सोडल्याच्या फक्त ३ महिन्यांनंतर श्री.सोनी यांची जमीन आवश्यक असल्याचे प्रतिज्ञापत्र महानगरपालिकेने दि.१०/११/२०२१ रोजी मा.सर्वोच्च न्यायालयात सादर करणे, विधी समितीच्या माजी स्वीकृत सदस्य श्री.धीरज सोनी यांच्यासाठी महानगरपालिकेने निधी उधळणे, वर्तमानपत्रात भूसंपादन घोटाळाच्या बातम्या प्रसिद्ध होणे, शहरातील रस्ते तयार करणे सोडून कायद्याने आरक्षण व्यपगत झालेल्या जमिनीचे मुद्दाम संपादन करणे, यामुळे जनतेमध्ये पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण यामुळे, शासनाने भूसंपादन रद्द करण्याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे निवेदन

जळगांव शहराकरीता शासनाने दि.११.०२.२००२ अन्वये मंजूर विकास योजना (वाढीव हद्द) मंजूर केलेली असून सदर विकास योजना दि.०७.०४.२००२ पासून अंमलात आहे. तसेच उर्वरीत वगळलेल्या भागाची विकास योजना शासनाने दि.१०.०८.२००४ अन्वये मंजूर केलेली असून ती दि.०१.०४.२००४ पासून अंमलात आलेली आहे. सदर विकास योजनेमध्ये पिंप्राळा गट नं.१२५ ही जमिन आरक्षण क्र.११६ बगीचा साठी आरक्षित आहे.

मौजे पिंप्राळा गट नं.१२५ ची जमिन मंजूर विकास योजनेनुसार बगीचासाठी आरक्षित असल्याने तसेच विकास योजना मंजूर होऊन १० वर्ष पेक्षा जास्त कालावधी झालेला असल्याने जमिन मालक यांनी महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम १२७ अन्वये दिलेल्या खरेदी सुचनेच्या अनुषंगाने महानगरपालिकेने भूसंपादन प्रस्ताव सादर केला होता. उक्त प्रकरणी भूसंपादन खर्चास मान्यतेसाठी महासभे समोर प्रस्ताव सादर केला असता महासभेने खर्चास मान्यता न देता टी.डी.आर घेणे बाबत निर्णय पारित केलेला आहे. भूसंपादन प्रक्रिया पूर्ण करणेकामी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम १६२ नुसार विशेष अधिकार प्रदान करणेसाठी महानगरपालिकेच्या विनंतीनुसार आयुक्त यांची विशेष अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. दरम्यानच्या काळात जमिन मालक यांनी मा. उच्च न्यायालय औरंगाबाद खंडपिठ येथे रिट याचिका दाखल केली. मा.उच्च न्यायालयाने भूसंपादनासाठी ०१ वर्षाची मुदत वाढवून दिली. या निर्णया विरुद्ध जमिन मालक यांनी मा.सर्वोच्च न्यायालयात एस.एल.पी.दाखल केली. मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्देशानुसार व आदेशानुसार भूसंपादनाची पुढील कार्यवाही जिल्हाधिकारी यांनी विहित मुदतीत पूर्ण केली.

उपस्थित केलेल्या मुद्द्यानुसार भूसंपादन प्रक्रिया पूर्ण करणेकामी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम १६२ नुसार दि.११ /०२ /२०२० अन्वये आयुक्त यांना विशेष अधिकार प्रदान केलेले आहेत. त्या अनुषंगाने मा. सर्वोच्च न्यायालयात प्रतिज्ञापत्र दाखल करण्यात आले आहे. श्री. अतुल मुंदडा यांच्या अर्जात लातूर प्रकरणाचा उल्लेख केलेला असून मा.सर्वोच्च न्यायालयाने भूसंपादनाची मुदतवाढ चुकीची ठरवून आरक्षण व्यपगत झाल्याचे निर्णय दिलेला असल्याचे नमुद आहे. तथापि प्रस्तुत प्रकरणी मा. उच्च न्यायालय औरंगाबाद खंडपिठात निर्णयाविरोधात जमिन मालकांनी मा.सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान केले असता महानगरपालिकेने मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयास (defend) केलेले

श्री.अतुल मुंदडा यांनी दि.०४.०४.२०२२ रोजी दिलेल्या अर्जापुर्वी दि.१०/११/२०२१ व दि.१५/०२/२०२२ रोजी मा.सर्वोच्च न्यायालयात प्रतिज्ञापत्र दाखल करण्यात आले होते. प्रस्तुत प्रकरणी मा.सर्वोच्च न्यायालयात एस. एल. पी. प्रलंबीत असल्याने महानगरपालिकेमार्फत शासनास अहवाल सादर करण्यात आला नाही. मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्देशानुसार कार्यान्वित भूसंपादन प्रकरणामध्ये भूसंपादन अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी, जळगाव भाग जळगाव यांनी दि.०७/१०/२०२२ रोजी घोषित केलेल्या निवाड्यानुसार रक्कम रु.४,०८,१९,५८६/- (चार कोटी आठ लाख एकोणावीस हजार पाचशे शहाऐंशी मात्र) जिल्हाधिकारी कार्यालयात जमा करण्यात आली आहे. मंजूर विकास योजनेत मौजे पिंप्राळा गट नं.१२५ या जमिनीवर आरक्षण क्र.११६ बागीचा करीता आरक्षित असल्याने त्यानुसार भूसंपादनाची कार्यवाही झालेली आहे.

मौजे पिंप्राळा गट नं. ३४०/१ व ३४०/२ या जमिनीवर आरक्षण क्र.७० व ७१ अनुक्रमे प्राथमिक शाळा व हायस्कूल चे आरक्षण प्रस्तावित आहे. उक्त प्रकरणी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १२७ च्या नोटीसीच्या अनुषंगाने भूसंपादन प्रकरणी रक्कम रु.१४,७९,६०,७५०/- (अक्षरी चौदा कोटी एकोऐंशी लाख सदुसष्ट हजार सातशे पन्नास मात्र) अपेक्षित खर्चासह महासभेसमोर प्रस्ताव सादर केला असता त्यास महासभेने महानगरपालिकेची आर्थिक परिस्थितीचा विचार करता आर्थिक मोबदला देणे ऐवजी टी.डी.आर देणेस मान्यता प्रदान केलेली आहे. तथापि जमिन मालक यांनी टी.डी.आर घेण्यास नकार दिला त्यामुळे भूसंपादनाची प्रक्रिया झाली नाही. परंतु पिंप्राळा गट नं.१२५ आ.क्र.१६६ च्या संदर्भात शासनाने आयुक्त यांना विशेष अधिकार प्रदान केलेले असल्याने भूसंपादनाची कार्यवाही झालेली आहे. मंजूर विकास योजना नकाशानुसार मौजे पिंप्राळा गट नं.१२५ आरक्षण क्र.१६६ बगीचा असून सदर प्रश्नाधिन जमिनीचे, मा.उच्च न्यायालय यांचे निर्णय तसेच मा.सर्वोच्च न्यायालय यांचे निर्देश व आदेशानुसार भूसंपादन प्रक्रिया करण्यात आली आहे.
